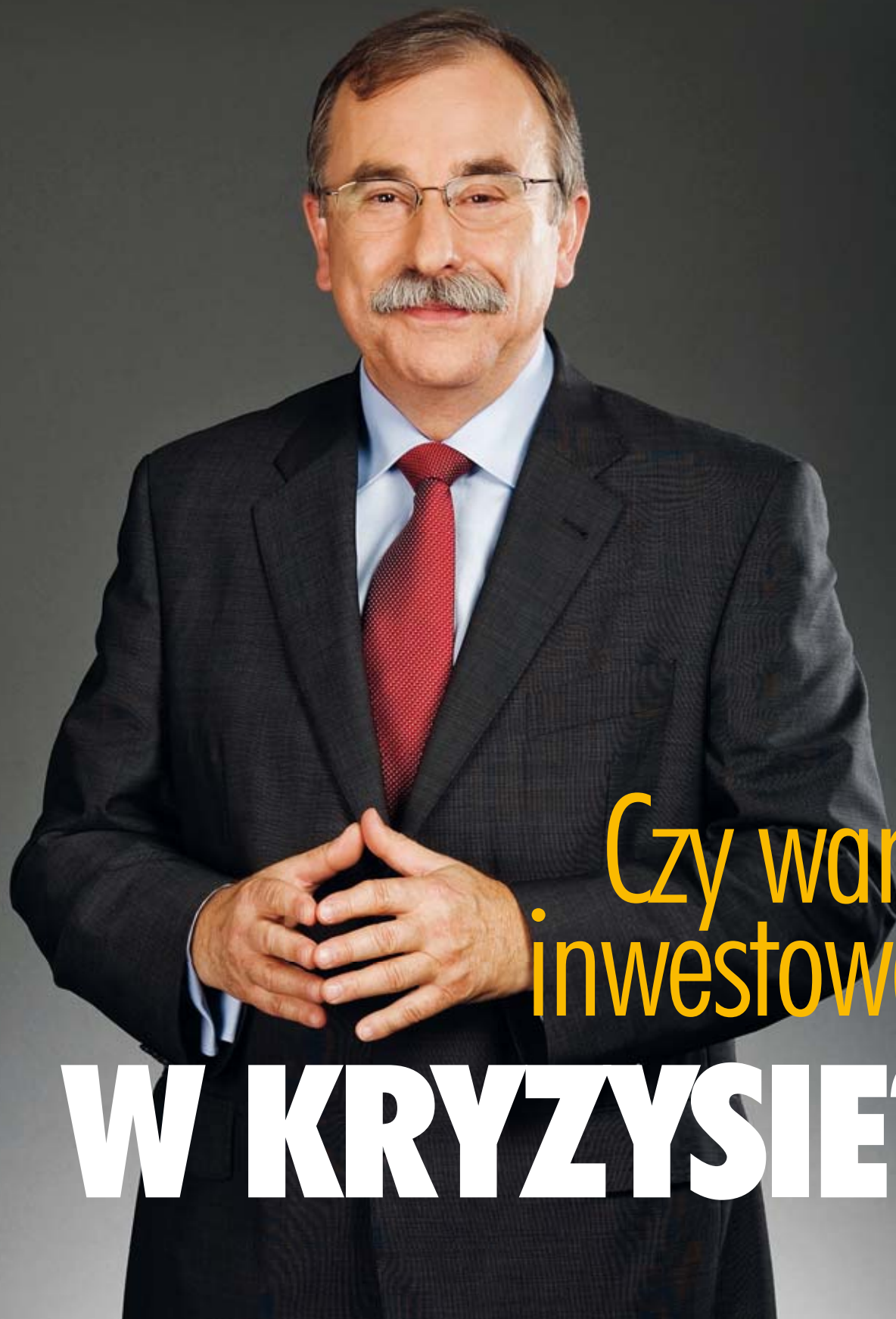

Rozmowa z Michałem Machlejdem, prezesem zarządu Stołecznego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej SA

Czy warto
inwestować

W KRYZYSIE?

SPEC świadczy usługi przesyłu i dystrybucji energii cieplnej na terenie Warszawy. Czy warto inwestować w czasach kryzysu?

Z punktu widzenia Stołecznego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej kryzys jest okolicznością sprzyjającą realizowaniu inwestycji. Skala i charakter inwestycji spółki ściśle wiąże się z zapewnieniem sprawnego funkcjonowania systemu ciepłowniczego, utrzymaniem przewagi konkurencyjnej, potrzebami miasta, a także obowiązkami wynikającymi z wdrożenia Pakietu klimatyczno-energetycznego.

Jak SPEC realizuje te obowiązki?

Realizujemy swój podstawowy cel, polegający na dostarczaniu taniego, efektywnego ekonomicznie i ekologicznie ciepła, dążymy do ograniczenia „niskiej emisji” z lokalnych kotłowni. Zależy nam na bezpieczeństwie i komforcie mieszkańców, a także na racjonalnym wykorzystaniu energii, dlatego realizujemy projekt doposażenia budynków w moduł ciepłej wody użytkowej. Dzięki temu odbiorca może wyeliminować zagrożenie związane z użytkowaniem nie zawsze sprawnych podgrzewaczy gazowych lub elektrycznych. Ciepła woda z doposażonego modułu c.w. dostępna jest przez całą dobę i charakteryzuje się stałą temperaturą. Jest produktem wysoce konkurencyjnym cenowo w stosunku do urządzeń elektrycznych i gazowych.

Warszawski system ciepłowniczy jest jednym z największych na świecie. Łączenie to ok. 1700 km sieci, tysiące węzłów ciepłych, kilka przepompowni, 19 tys. odbiorców i ok. 80% lokalnego rynku. Zapewnienie miastu bezpieczeństwa energetycznego wymaga od SPEC systematycznej modernizacji obecnych sieci tak, by jakość naszych usług była jak najwyższa. Rocznie rewitalizujemy, przebudowujemy i budujemy ok. 30 km sieci. To obecnie optymalny poziom, zważywszy na możliwościach finansowe przedsiębiorstwa, potrzeby eksploatacyjne i konieczność zachowania w miarę sprawnej komunikacji w kilkumilionowym mieście.

Rozbudowa systemu ciepłowniczego i pozyskanie nowych odbiorców zwiększy sprzedaż naszego ciepła, a to pozwoli nam rekompensować efekty procesów termomodernizacji oraz wdrożenia Pakietu klimatyczno-energetycznego

Tymczasem nasze plany na najbliższe 5 lat wskazują na potrzebę wymiany i przebudowy prawie 90 km sieci. Uwzględniliśmy w nich wymianę technologii z kanatowej na bardziej energooszczędną preizolowaną. Chcemy dalej ograniczać straty na przesyłach i jednocześnie wspierać ochronę środowiska na miarę możliwości przedsiębiorstwa przesyłowego. Modernizacja ma też zwiększyć naszą efektywność energetyczną. Chcemy zoptymalizować średnice naszych sieci, by przystawały do potrzeb i dynamiki rozwoju miasta.

Ciepło dostarczane przez SPEC już od wielu lat jest jednym z najtańszych. Co robi spółka, by mogło z niego łatwo skorzystać jak największy odbiorców?

Mimo że jesteśmy naturalnym monopolistą na warszawskim rynku ciepła, analizujemy działania konkurencyjnego rozwoju sieci ciepłowniczej. Optymalizacja średnic ma nam pomóc w przejściu tych obiektów, które znajdują się obecnie w zasięgu naszej sieci, a mimo to korzystają z nieefektywnych ekologicznie indywidualnych źródeł. Szacujemy, że przyrost mocy cieplnej do 2020 r. sięgnie 860 MW. Jednocześnie wymieniamy węzły grupowe na węzły indywidualne z automatyczną pogodową sterującą popytem na ciepło zależnie od temperatury zewnętrznej, co pozwala bardziej racjonalnie gospodarować energią cieplną. Rów-

nolegle ograniczamy koszty, zwiększamy efektywność działań, a także sprawność eksploatowanych maszyn i urządzeń, co sprawia, że nasze ciepło dostarczane do klienta jest od wielu lat jednym z najtańszych w Polsce.

Jakie nowe projekty wdraża SPEC?

Chcemy jak najlepiej zarządzać siecią ciepłowniczą, dlatego wdrażamy projekty takie jak „Inteligentna Sieć Ciepłownicza”, czy GIS. Dzięki nim będzie można usprawnić pracę systemu, ograniczyć energochłonność i ubytki wody sieciowej. Realizacja tych założeń nastąpi dzięki minimalizacji strat ciepła i ciśnienia na przesyłach, ekonomicznemu sterowaniu pracą przepompowni, zdalnemu informowaniu o stanach awaryjnych, zdalnemu sterowaniu armaturą regulacyjną i odcinającą, zautomatyzowaniu odczytów ciepłomierzy, zapewnieniu jakości, a także niezawodności dostawy ciepła oraz optymalnemu wykorzystaniu czynnika grzejącego przez zdalne monitorowanie pracy węzłów ciepłych i zdalne sterowanie urządzeniami automatycznej regulacji. Równocześnie wprowadzamy projekt automatycznego odczytu liczników. Docelowo odczyty będą prowadzone on line. Pozwoli to na analizę zużycia ciepła w poszczególnych budynkach, ale także wykreuje nowy produkt dla dużych odbiorców – monitoring swoich potrzeb, czyli możliwość kontroli nad zużyciem ciepła.

Kolejnym bardzo ważnym dla nas kierunkiem inwestowania są plany uciepłownienia nowych obszarów Warszawy. Rozbudowa systemu ciepłowniczego i pozyskanie nowych odbiorców zwiększy sprzedaż naszego ciepła, a to pozwoli nam rekompensować efekty procesów termomodernizacji oraz wdrożenia Pakietu klimatyczno-energetycznego. Kryzys nam sprzyja, ponieważ ułatwia realizację inwestycji tak, by wyprzedzają potrzeby rynku. Obecny spadek dynamiki powstawania nowych osiedli umożliwi nam dotarcie z siecią do budynków zanim wprowadzą się do nich mieszkańcy. Jednocześnie istotną przesłanką do prowadzenia inwestycji ciepłowniczych

właśnie teraz jest fakt obniżania cen produktów i usług przez naszych potencjalnych dostawców. Obecnie składane oferty są od 10 do 20% niższe niż przed schłodzeniem gospodarczym. Równie korzystna jest większa dostępność i elastyczność wykonawców. Wobec wyhamowania aktywności deweloperów, wykonawcy przejawiają większe zainteresowanie współpracą ze SPEC. Dlatego w tak sprzyjającej sytuacji podejmujemy się ucieplenia nowych obszarów. Dzięki temu wzrasta konkurencyjność przedsiębiorstwa.

Czyli kryzys nie utrudnia Wam realizacji tych wszystkich inwestycji?

Mogę powiedzieć, że nie odczuwamy kryzysu. Nie odnotowujemy spadku zapotrzebowania na ciepło, który wynikałby z sytuacji gospodarczej. Nie odczuwamy także obniżenia skłonności naszych odbiorców do regulowania należności, a nawet dostrzegamy pewną poprawę jeśli chodzi o tak wrażliwych klientów, jak służba zdrowia. Kryzys nie dotyka naszej spółki. Inwestycje finansujemy ze środków własnych, uzupełnianych zewnętrznymi środkami pomocowymi. Niestety, udział funduszy pomocowych nie jest jeszcze na takim poziomie, który by nas satysfakcjonował. Są one bardzo ważnym elementem w prowadzeniu inwestycji i dlatego właśnie nieustannie dążymy do maksymalnego ich wykorzystania. Obecnie SPEC realizuje kilka dużych projektów, które - albo już uzyskały dofinansowanie części nakładów inwestycyjnych, albo oczekują na przyznanie środków pomocowych. Obecnie zamykamy projekt „Modernizacja Przepompowni Gołędzinów i Marymont”, który uzyskał wsparcie Fundacji Ekofundusz. W czerwcu br. rozliczono Umowę z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o finansowanie kolejnego projektu „Osada Rybacka” polegającego na przyłączeniu do m.s.c osiedla, które było zasilane kotłowniami olejowymi. Prowadzimy prace nad dofinansowaniem ze środków pomocowych Unii Europejskiej projektem badawczo-rozwojowym, dotyczącym efektywnego

pomiaru zużycia energii (European Smart Metering Alliance).

Jak widać, część z tych projektów związanych jest z ochroną środowiska. Niedawno złożyliśmy wniosek do WFOŚiGW o wsparcie dla „Projektu likwidacji azbestu na rok 2010 w miejskim systemie ciepłowniczym Warszawy”. Z końcem września br. powinniśmy uzyskać informację o ostatecznej weryfikacji wniosku.

Wygłada na to, że SPEC ma sporą wiedzę dotyczącą możliwości pozyskiwania i korzystania ze środków pomocowych. Proszę coś powiedzieć o Państwa pozostałych projektach, które zamierzacie finansować w podobny sposób.

Prowadzimy prace nad przygotowaniem wniosków do programów unijnych dla takich projektów, jak „Zmniejszenie strat przesyłowych w miejskim systemie ciepłowniczym Warszawy poprzez likwidację sieci kanałowej „zalewanej” na preizolat”, „Zmniejszenie strat przesyłowych w miejskim systemie ciepłowniczym Warszawy poprzez optymalizację średnicy sieci ciepłowniczej i zastosowanie technologii preizolowanych”, „Modernizacja sieci parowej w miejskim systemie ciepłowniczym Warszawy”, „Wykorzystanie ciepła odpadowego w miejskim systemie ciepłowniczym Warszawy”, „System efektywnego ekonomicznie i ekologicznie rozdziału energii w miejskim systemie ciepłowniczym”.

Liczymy, że Szwajcarsko-Polski Program Współpracy pomoże nam w jednej z naszych kluczowych inwestycji – wymianie węzłów grupowych na indywidualne. Wniosek o dofinansowanie „funduszy szwajcarskich” złożyliśmy 3 miesiące temu, ponieważ nie mogliśmy doczekać się klarownej notyfikacji Komisji Europejskiej w sprawie definicji obszaru pomocy publicznej w ramach innego programu do którego zamierzamy aplikować, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowiska (działanie 9.2). Rozstrzygnięcie tej sprawy nastąpiło dopiero w drugiej połowie lipca, po oczekiwaniach trwających ponad dwa i pół roku. Spodzie-

wamy się, że niedługo będziemy mogli uruchomić ten projekt, tym bardziej że budzi on wielkie nadzieje wśród części mieszkańców Warszawy.

Jakie zauważa Pan bariery dla rozwoju przedsiębiorstw ciepłowniczych?

Prowadząc inwestycje często napotykamy na ograniczenia natury formalnej, które skutecznie spowalniają nasze działania. Czas realizacji inwestycji jest wydłużany przez wszelkiego rodzaju urzędowe decyzje i pozwolenia administracyjne, niezbędne do rozpoczęcia prac. Dodatkową komplikacją są protesty i brak zgód właścicieli, przede wszystkim działek prywatnych na posadowienie sieci ciepłowniczych. W skrajnych przypadkach możemy korzystać z drogi sądowej, by je nabyć. Trwa to jednak bardzo długo, spowalniając cały proces inwestycji.

Bardzo ważną barierą dla rozwoju przedsiębiorstw ciepłowniczych, a co za tym idzie dla prowadzenia nowych inwestycji, jest obecna filozofia taryfowania ciepła. Regulacje dotyczące taryfowania oparte są na nietransparentnym systemie kosztowym, który nie motywuje spółek ciepłowniczych do obniżania kosztów wytwarzania ciepła. Efekt redukcji kosztów firmy znika przy zatwierdzeniu kolejnej taryfy przez URE. Niestety, przygotowywana obecnie nowelizacja Prawa energetycznego nic w tym zakresie nie zmienia.

Dlatego szczerze zachęcam inne przedsiębiorstwa ciepłownicze do przyjrzenia się ich wewnętrznej organizacji i strukturze. Często bowiem właśnie tu można znaleźć rozwiązania, które bez redukcji zatrudnienia, usprawnią procesy i usuną nieefektywności, co umożliwi utrzymanie niskich cen dla odbiorców przy większym zaangażowaniu środków na inwestycje. SPEC właśnie rozpoczął taki proces oraz wdraża rozwiązania wewnętrzne, które zwiększą nasze możliwości akumulowania środków pomocowych, a przy okazji pomogą zwiększać ich udział w finansowaniu inwestycji.

Rozmawiała: Dorota Kubek

□